

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İşsizlik, Türkiye’de bireysel ve toplumsal bir sorun olarak yaşanmaya devam etmektedir. Bu sorunun etkilerinin en çok hissedildiği kesimler arasında gençler bulunmaktadır. Yaşları 15-24 arasında olan 12 milyon 971 bin genç nüfusun yaklaşık 3,3 milyonu ne eğitime devam etmekte ne istihdamda bulunmaktadır. Bu bağlamda; artan genç işsizliğinin araştırılması, önlenmesi ve genç istihdamının arttırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci maddesi ve TBMM içtüzüğü’nün 104 ve 105’inci Maddeleri gereğince bir araştırma komisyonu kurularak konunun tüm boyutları ile araştırılmasını arz ederim.

Şevin COŞKUN

Muş Milletvekili

GEREKÇE

Çalışma hakkı, Anayasa’nın 49’uncu maddesinde düzenlenmiş olup temel bir hak olarak herkese tanınmıştır. Ancak Türkiye’de işsizlik, bireysel ve toplumsal bir sorun olarak karşımıza çıkmakta, ülkede milyonlarca işsiz bulunmakta, iş bulmak her geçen gün daha da zor bir hal almaktadır. Türkiye’nin işsizlik sorununun temel nedenleri arasında sürdürülen yanlış politikalar, hızla artan genç nüfusa rağmen istihdam olanaklarının sağlanamaması gibi etkenler bulunmaktadır. Türkiye’de yaşanan işsizlik sorunundan en çok etkilenen kesimler arasında; genç nüfus bulunmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) Ekim 2022 Hanehalkı İşgücü Araştırması verilerine göre; Mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı yüzde 10,2, mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsizlik oranı ise yüzde 20,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. TÜİK’e göre; 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde dar tanımlı işsiz sayısı 2022 Ekim ayında bir önceki aya göre 57 bin kişi artarak 3 milyon 534 bin kişi olmuştur. Ayrıca 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 1,8 puanlık artış ile yüzde 21,9 olmuştur. Bu yaş grubunda işsizlik oranı; erkeklerde yüzde 18,2, kadınlarda yüzde 28,6 olarak açıklanmıştır. Öte

yandan DİSK-AR'ın verilerine göre; mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsiz sayısı, Ekim 2022'de yüzde 20,3 ile 7 milyon 608 bin kişi olarak gerçekleşmiştir. Mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı erkeklerde yüzde 8,6 iken kadınlarda yüzde 13,3 olarak gerçekleşmiştir. Geniş tanımlı işsizlik erkeklerde yüzde 16,7, kadınlarda ise yüzde 27 olmuştur. Geniş tanımlı kadın işsizliği ile geniş tanımlı erkek işsizliği arasındaki fark 10,3 olarak gerçekleşmiştir. DİSK-AR'ın Kasım 2022 verilerine; genç işsizlik oranı yüzde 36,6 olurken genç kadın işsizliği yüzde 48,4 olmuştur.

Ayrıca Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'nin sonuçlarına göre; 2021 yılında yaşları 15-24 arasında olan 12 milyon 971 bin genç bulunmaktadır. Bu genç nüfusun 8,7 milyonu eğitime devam etmekte ya da çalışmaktadır. Geriye kalan ortalama 3,3 milyon genç nüfus ise ne eğitime devam etmekte ne istihdamda bulunmaktadır. Bu duruma göre, gençlerin yüzde 27'sinin ne eğitimde ne de istihdamdadır. Ayrıca sayıları 1 milyon 452 bin olan 18-24 yaş aralığında üniversite mezunu gencin, 557 bini ne eğitimde ne istihdamda yer almaktadır. OECD'nin verilerine göre ne istihdamda ne eğitimde olan gençlerin oranı, üye ülkeler arasında yüzde 28,32 ile en yüksek Türkiye'dir.

Türkiye'de yaşanan genç işsizlik verileri incelendiğinde; özellikle gençlere yönelik toplumsal bir dönüşümü ve gelişimi sağlayacak politikaların hayata geçirilmesine duyulan ihtiyaç görülmektedir. Gençlerin ne istihdamda ne eğitimde olmaması, bir kayıp olmakla birlikte ciddi toplumsal krizlere neden olacağı da bilinmektedir. Bu bağlamda; gençlerin karşı karşıya olduğu işsizlik sorunun nedenlerinin araştırılması, önlenmesi, genç istihdamının arttırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir araştırma komisyonu kurularak konunun tüm boyutları ile araştırılmasını arz ederim.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Tur
2	NURAN İMİR	ŞIRNAK	Nuran İ.
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	Gülstan
4	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	Ali Can
5	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Remziye
6	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	Abdullah
7	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ömer
8	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Erdal
9	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	Hasan
10	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	Ömer Faruk
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	Ayşe
12	MURAT SARISAÇ	VAN	Murat
14	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	Ayşe
15	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	Kemal
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	Murat
17	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	Ebrü
18	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	Nusrettin
19	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	Dilşat
20	FELEKNAS UCA	BATMAN	Feleknas Uca